

Informacije o novom Korona virusu za preduzeća koja se bave vodosnabdevanjem i odvođenjem otpadnih voda

Nakon prvih izveštaja o slučajevima akutne respiratorne infekcije u kineskoj opštini Vuhan krajem decembra 2019. godine, kineske vlasti su prepoznale da je njihov glavni uzročnik novi Korona virus. Ova situacija se ubrzo razvila zahvatajući i druge oblasti u Kini i van nje. Slučajevi su otkriveni u nekoliko država u Aziji, ali takođe i u Australiji, Evropi, Africi i Severnoj Americi.

Prema Evropskom centru za prevenciju i kontrolu zaraza (ECDC), do sada su sve države u regionu Dunava registrovale slučajeve zaraze Korona virusom. Kao i sa virusom gripa, novi korona virus se prenosi ili putem direktnog kontakta ili kapljičnim putem. Koliko možemo da zaključimo u ovom trenutku, bilo kakvo prenošenje korona virusa putem javnog vodosnabdevanja je isključeno.

IAWD želi da vas informiše o merama za preduzeća koja se bave vodosnabdevanjem i odvođenjem otpadnih voda koje mogu da doprinesu usporavanju daljeg širenja virusa i zaštiti zaposlenih od toga da se zaraze. Za zaposlene u komunalnim preduzećima (kao i za zaposlene u drugim kompanijama), pomenuta situacija zahteva pre svega odgovoran pristup ličnoj higijeni. Temeljno i često pranje ruku nakon kog sledi dezinfekcija kao ključna preventivna mera su apsolutno neophodni kao zaštita od infekcije, a naročito protiv Korona virusa. Ako već niste obavestili svoje zaposlene o ovome, preporučujemo da to uradite.

Komunalna preduzeća su deo kritične infrastrukture, a sektor vodosnabdevanja generalno ima naročitu važnost, pa tako i u ovoj situaciji. Postoji još jedan izazov u slučaju da veliki broj zaposlenih ne može da ispunjava svoje obaveze zbog bolesti ili mera koje se odnose na obavezan karantin. To je naročito važno u onim službama vašeg preduzeća u kojima uvek mora da bude prisutnih zaposlenih. U tom smislu vam preporučujemo da pregledate vaše interne planove za zaposlene i da omogućite da imate viškove i razjasnite koje osobe mogu da zamene zaražene osobe.

Sledeće opšte mere služe da vam daju korisne smernice u ovu svrhu.

Preporučene mere u preduzeću:

- Pranje ruku je veoma korisno! Informišite zaposlene o ličnim zaštitnim merama (videti ECDC informator o efikasnom pranju ruku). Dalje informacije koje se odnose na lične zaštitne mere se mogu naći u ECDC informatoru o tome kako minimalizovati širenje zaraze.
- Informišite zaposlene da zbog lične zaštite zaposlenog, kao i zbog zaštite ostalih zaposlenih, moraju momentalno telefonski da kontaktiraju doktora ako je došlo do kontakta sa zaposlenim koji je zaražen ili nakon pojave prvih tipičnih simptoma bolesti da bi se razjasnilo da li je došlo do inficiranja virusom SARS-CoV2. Redovno čišćenje standardnim proizvodima nudi dobru zaštitu. Dezinfekcija jedino ima smisla u slučaju

predmeta koje često koristi više osoba, npr. kvake na vratima, tastature, itd. Nije svako sredstvo za dezinfekciju efikasno protiv svake patogene materije. Za efikasno korišćenje protiv COVID19, etiketa na proizvodu mora da ima oznaku da "ima antivirusna svojstva do određene mere" minimalno. Ovi proizvodi, kao što je sapun, su efikasni protiv virusa sa osetljivim omotačima kao što je SARSCoV-2. Da bismo izbegli premalo doziranje i eliminisali rizik od hemijskih opekotina prilikom razblaživanja sredstava za dezinfekciju, preporučujemo da izaberete proizvode koji se mogu odmah koristiti bez daljeg rukovanja (proizvodi spremni za upotrebu). S obzirom na to da i dezinfekciona sredstva imaju ograničen vek trajanja, obezbedite da u vašim prostorijama koristite sredstva kojima nije istekao rok trajanja.

- Prostorije u kojima zaposleni provode najviše vremena bi trebalo da budu uvek provetrene.
- Higijenske maske bi trebalo samo da nose bolesni (da zašтите druge) i zaposleni koji leče ljude (da zašтите sebe u slučaju bliskog kontakta). Ove maske se moraju pravilno stavljati i nude zaštitu samo tokom jedne smene, najduže (8 sati). Nije neophodno da druge osobe nose maske (razdaljina od 1 metra od druge osobe pruža zaštitu).
- Razvijte odgovoran plan za hitne slučajeve za vaše preduzeće, uključujući i internu kriznu jedinicu.
- Definišite kada će taj interni plan odgovora na kriznu situaciju stupati na snagu (ovo je najbolje da uradite uz konsultacije sa jedinicom za pandemijske krizne situacije, ako takva postoji, ili uz pomoć organa za javno zdravlje u koordinaciji sa gradskim planom za reagovanje u kriznim situacijama).
- Definišite kada će taj plan biti ponovo ukinut. U ovom kontekstu, imajte na umu da pandemije najčešće nastupaju u talasima, tako da zaraza može biti prisutna i više nedelja. Zbog toga su bliski kontakti sa organima javnog zdravlja od izuzetnog značaja.
- Formulirajte krizni plan komunikacije i redovno ga ažurirajte. Ovo bi trebalo da se odnosi i na eksterne kontakte, npr. organi javnog zdravlja, krizni štabovi, itd.
- Identifikujte kritične tačke u vašoj infrastrukturi (npr. kontrolni centar / podružnice u daljinskim vodovodnim kompanijama, vlastito snabdevanje manjih vodovodnih kompanija, zaštita imovine); takođe identifikujete kritične tačke koje se odnose na komercijalni aspekt vašeg preduzeća (naručivanje materijala za preradu vode, izdavanje dozvola, itd.).
- Što je pre moguće identifikujte osobe koje su neophodne za kontinuitet rada
- Što je pre moguće identifikujte funkcije neophodne za kontinuitet rada
- Obučite dodatno osoblje koje obično obavlja druge zadatke da mogu eventualno da preuzmu ključne aktivnosti ako bude potrebno (npr. mogu da zamene neke zaposlene).
- Odredite rizik od odsustvovanja nekih zaposlenih (razlozi mogu biti bolest određenog zaposlenog ili nekog člana njegove/njene porodice, takođe moguće mere koje su rezultat lokalnog (opštinskog) hitnog plana za suzbijanje pandemije kao što su obaveza karantina, zatvaranje škola i vrtića, itd).
- Razjasnite šta restrikcije u saobraćaju mogu značiti za vaše preduzeće (npr. zaposleni koji vrše uzorkovanja).

- Obučite svoje zaposlene u skladu sa planom za suzbijanje pandemije u vašem preduzeću i drugim povezanim merama. Merama koje se odnose na kontakt između vašeg preduzeća i opštine/organa za javno zdravlje
- Razjasnite sa organima zaduženim za zaštitu zdravlja (obično je to organ za javno zdravlje) ili, ako je moguće, sa gradskim kriznim štabom za suzbijanje pandemije da li je vodosnabdevanje već deo lokalnog plana za odgovor na pandemiju i da li postoje neka zaduženja koja se odnose na kriznu situaciju kao što imaju policija, vatrogasci, bolnice, itd.
- Održavajte bliske i pravovremene kontakte sa organima zaduženim za zaštitu zdravlja (obično je to organ za zaštitu javnog zdravlja) i sa medicinskim osobljem (ako je neophodno, sa agencijom za zaštitu na radu) da bi prodiskutovali moguće mere za odbranu od korona virusa i da bi te mere postale deo internog plana odgovora na kriznu situaciju.

Ostali najnoviji podaci o korona virusu se mogu naći na veb sajtu Evropskog centra za prevenciju i kontrolu zaraza (European Centre for Disease Prevention and Control) i kod vaših organa koji se bave zaštitom javnog zdravlja.